

Miljø må bli mer lønnsomt

SINTEF Byggforsk

www.sintef.no/byggforsk

Kontaktpersoner

Mads.Mysen@sintef.no, t: 93 86 27 00

Kristin.Holthe@sintef.no, t: 22 96 57 07

Forsker på å gjøre byggenæringen miljøvennlig

GLITNE-prosjektet skal frembringe nødvendig kunnskap for å skape denne kursendringen gjennom å gjøre miljøeffektive bygg mer konkurransedyktige. I prosjektet er blant annet utvidet produsentansvar i byggenæringen utredet basert på erfaringer fra andre bransjer.

Utvidet produsentansvar forutsetter at man plasserer ansvaret og etablerer virkemiddel og kontrollnivå. Prosjektet har analysert flere modeller og den kanskje mest aktuelle har fått navnet *tiltakshavermodellen*.

Tiltakshavermodellen

I denne modellen blir ansvaret plassert hos tiltakshaver som må beregne tiltakets miljøkostnad og betale inn et miljødepositum før rammetillatelse kan gis av kommunal byggesaksbehandler (kontrollnivå). Miljødepositumet er virkemidlet som skal gi økonomisk miljømotivasjon. Tiltak med god miljøprestasjon får relativt redusert miljødepositum. Miljødepositumets størrelse skal tilsvare kjente fremtidige kostnader og en forsikringspremie som skal dekke uforutsette miljøkostnader. Beløpet kan korrigeres ved igangsettningstillatelse, for eksempel vil en dokumentert redusert miljøbelastning gjennom miljøriktig prosjektering gi grunnlag for tilbakebetaling.

Miljødepositumet forvaltes av et fond og blir betalt tilbake igjen ved dokumentert forskriftsmessig avfallsbehandling. Fondsforvalter kan bli tillagt en rekke oppgaver knyttet til beregningsregler,

40 % av energibruken og 40 % av vårt avfall er knyttet til bygg og anlegg. Det er ikke mulig å ta miljøutfordringene på alvor uten at byggenæringen berøres. Bortsett fra en markant økning av andel sortert bygge- og riveavfall, har byggenæringen ikke klart å redusere sin samlede miljøbelastning i særlig grad. Det er derfor behov for en miljørettet kursendring ved planlegging, oppføring, drift og avhending av våre byggverk.

dokumentasjonskrav, informasjonsflyt, støtte for kommunale saksbehandlere med mer.

Hva betyr dette for byggenæringen?

Ordringen vil stimulere til bruk av mer miljøvennlige produkter, særlig i forhold til gjenbruk og gjenvinning, noe som vil gi økte markedsmuligheter for seriøse avfallsaktører.

For andre aktører i byggenæringen vil ikke det totale markedsvolumet bli påvirket, men miljøvennlige aktører får økt mulighet for større markedsandel eller økt fortjeneste.

For tiltakshavere som skal oppføre tiltak på bebygd tomt vil denne ordningen få liten kostnadspåvirkning fordi reduserte kostnader til sanering av eksisterende bebyggelse vil langt på vei kompensere for den økte tiltakskostnaden.

Tiltak på ubebygd tomt vil bli noe dyrere (2–5%). Denne summen går til å forhåndsbetale for leveranse av sorterte avfallsfraksjoner til godkjent mottakssted og til forsikring mot uforutsette miljøkostnader som kan oppstå ved senere kunnskap om materialers påvirkning på helse og miljø, slik det har skjedd med PCB og asbest.

GLITNE-prosjektet er støttet av Norges forskningsråd. Prosjektansvarlig er Snøhetta. Prosjektet avsluttes i 2009. Mer informasjon om prosjektet finner du på: <http://www.sintef.no/Projectweb/GLITNE/>

Tiltakets miljøkostnad beregnes og innbetales før rammetillatelse kan gis. Foto: <http://office.microsoft.com>.